

Oslo, 8.4.2021

Angående lærernes arbeidssituasjon under korona

Creo – forbundet for kunst og kultur representerer om lag 2700 ansatte i kommunal sektor, hvorav de fleste er ansatt som lærere i grunn- og videregående skole eller i de kommunale kulturskolene.

I likhet med flere andre store grupper i offentlig sektor har lærerne stått i frontlinjen når det gjelder når det gjelder håndtering av koronapandemien, og koronasituasjonen har krevd både en enorm innsats og stilt store krav til både omstillingsevne og fleksibilitet hos store grupper ansatte. Under størsteparten av pandemien har skolene forsøkt å opprettholde det fysiske tilbudet til elevene, og i tillegg til å måtte ta utvidet ansvar for etterlevelse av omfattende nye smittevernsrutiner har mange lærere opplevd seg smitteutsatt og usikre i arbeidshverdagen.

Creo har mottatt en rekke bekymrede henvendelser fra våre medlemmer og tillitsvalgte ved skolene, som melder om utrygghet og usikkerhet i arbeidshverdagen. Utryggheten knytter seg blant annet til smittevernsituasjonen og treffsikkerheten av de ulike restriksjonene og tiltakene skolene er underlagt. Mange opplever at smittevernstiltakene som gjelder for øvrig i samfunnet ikke lar seg gjennomføre på tilfredsstillende vis i skolene, og flere rapporterer om til dels uklare instruksjoner fra sine arbeidsgivere hva angår krav til gjennomføring av fysisk vs. digital undervisning.

Noen av bekymringene vi har mottatt retter seg mot ivaretagelsen av lærernes arbeidssituasjon og smittevern generelt, mens noen mer spesifikt gjelder særskilte utfordringer knyttet til musikk- og kulturfagenes egenart og særskilte undervisningsform. Utfordringene gjelder både forhold knyttet til undervisning på MDD-linjene i videregående skole samt i kulturskolene.

Vi oppfatter signalene fra våre medlemmer og tillitsvalgte som alvorlige, og Creo ønsker med dette å rette en bekymringsmelding til departementet angående lærernes arbeidssituasjon og smittevernstiltak under korona-pandemien.

Blant utfordringene det rapporteres om er:

- Avstand. Man klarer ikke å holde avstand i henhold til anbefalingene. Både grunnet de generelle skolelokalene, små grupperom og uoversiktlig kontroll i klasserom under den uformelle delen av undervisningstiden, men også undervisningens egenart gjør

at man ofte ikke klarer å holde passende avstand. Undervisning i de fleste kulturfagene – som musikk, dans og teater – er i sin egenart basert på fysisk interaksjon og samhandling. Elevene flytter seg under undervisningen og samhandler som en følge av denne, noe som medfører store utfordringer med å opprettholde sikker smittevernstand.

- **Bevegelse.** På den ene siden handler dette om bruken av kollektivtrafikk i fylkene, hvor mange elever reiser gjennom flere kommuner for å komme til sin skole. På den andre siden handler det med bevegelse om hvordan fagområdene Musikk, IKS1 og IKS2 er lagt opp innad på programområdet og sammen med fellesfagene. I 1. klasse på Musikk har elevene to bi-instrument med to forskjellige lærere, ett hovedinstrument, klasseromsundervisning med sin respektive klasse, korundervisning med alle 3 trinnene, fagområdet Samspill/ensemble med utvalgte grupper og i noen tilfeller med forskjellig klassetrinn. På samme dag kan de ha klasseromsundervisning på fellesfagene som ofte foregår i et annet skolebygg. Siden man har en slags rullende og parallell timeplan utsettes instrumentallærerne for et betydelig smittetrykk grunnet elevenes bevegelsesmønster. Det samme kan sies om danse- og teaterfagene.
- **Instrumentene.** Mange lærere og elever som har sang og/eller blåseinstrument går med en ekstra bekymring. Det er nok disse som er aller mest nøye med å tilpasse smittevern til sitt fagfelt, men skolene har ikke kunnet bidratt for å tilrettelegge med stort mer enn antibac. Disse instrumentene kan naturlig nok ikke benytte munnbind. I utgangspunktet berører det alle elever på MDD siden alle har korundervisning, musikkforydning/gehør hvor sang forekommer. Lærerne klarer ikke å følge opp at elevene vasker skolens utstyr godt nok, som f.eks. skolens piano/flygler, gitarer, trommesett, mikrofoner, kabler, stativer o.l. Flere MDD har også tilrettelagt for at elever kan bruke skolens lokaler på ettermiddagstid til øving, og smittevernhensyn blir ikke overvåket eller opprettholdt av lærere. Man rengjør ikke alt utstyret når man starter undervisningen neste dag grunnet tidspress.
- **Smittevernutstyr.** Her rapporteres det om store mangler. Skolen burde tilrettelagt med større bruk av f.eks. pleksiglass som man ofte benytter i butikker. Det har også blitt etterspurt visir og bedre tilgang til munnbind. Munnbind er på vei, men frem til nå har ikke skolene hatt dette lett tilgjengelig. Påbud om bruk av dette er også særlig utfordrende med tanke på flere av de estetiske fagenes karakter.
- **Digitalt utstyr.** Skolene har lite eller ikke utstyr godt nok til bruk i hjemmekontor/undervisning i musikkfagene. Teams/Zoom/Skype har pr. i dag store utfordringer med forsinkelse (latency) og er ikke optimalisert til digital musikkundervisning. Her trengs betydelige midler til innkjøp av tilpasset utstyr, men også kompetanseheving på virksomhetene.
- **Deltidsstillinger.** Lærere på MDD og i kulturskolene jobber ofte i deltidsstillinger og har derfor ofte nærkontakt med elever i forskjellige kommuner/fylkeskommuner. Som pedagogisk personell treffer de gjerne veldig mange barn og unge gjennom uka, og det at de også ofte reiser mellom ulike skoler og tidvis kommuner/fylkeskommuner gjør at disse gruppene både er ekstra eksponert og kan gi en ekstra risikofaktor. Vi kjenner eksempler fra både MDD-linjer og kulturskoler hvor samtlige lærere innen kulturfagene jobber i deltidsstillinger, og hvor størstedelen av disse ansatte pendler fra og mellom et stort antall kommuner. Et annet element er at mange av disse deltidsansatte har andre stillinger/utøvende virksomhet i tillegg. Disse lærerne blir også tvunget på jobb i stedet for å kunne ha

digital undervisning i perioder med høyt smittetrykk. De blir satt i ventekarantene og mister andre jobber som en følge av dette.

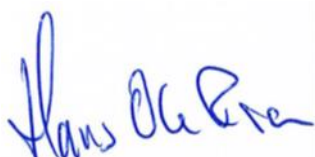
Lærere i deltidsstilling har dessuten ofte ikke samme eierforhold til arbeidsplassen, og sammen med mindre bundet tid på virksomheten minsker også bevisstheten rundt smittevern og informasjon om rutiner.

- Mulighet for hjemmeundervisning. For å skjerme barn og unge i størst mulig grad og for å etterleve krav fra regjering og FHI pålegges mange lærere å dra fysisk på jobb, også i perioder med særlig høyt smittetrykk. Dette oppleves motstridende til strenge restriksjoner hva angår antall nærkontakter for øvrig i samfunnet, og mange lærere opplever gjennom undervisningen og kontakten med elevene å i realiteten ha et stort antall nærkontakter, langt utover hva smittevernhensyn tilsier. Samtidig melder mange av våre tillitsvalgte og medlemmer at de opplever at virksomheten på MDD samt i kulturskolene passer mindre bra til hjemmeundervisning, og at man ønsker å strekke seg veldig langt for å beholde vanlig fysisk oppmøte med instrumentalelevne og i samspill på tross av høyt smittetrykk. Dette begrunnes ut fra musikkundervisningens praktiske hensyn og egenart. Samspill/ensemble har også åpenbare utfordringer (forsinkelse/latency). Mens det i kulturskolene i varierende grad er lagt opp til digitale undervisningsopplegg med de utfordringer som medfølger, kan mye tyde på at de videregående skolene ikke har tilrettelagt godt nok for MDD og kjernevirksomheten til programområdet. Man har for det meste tatt hensyn til ordinær klasseromsundervisning i fellesfagene og latt disse skape presedens for andre programfag som musikk. Det er derfor kort vei til å hevde at pandemien har hatt større negative ringvirkninger for MDD og andre praktiske fag som baserer mye av undervisning på gruppeundervisning og individuell undervisning enn studiespesialisering og programfag med ordinær klasseromsundervisning.

Ovennevnte punkter illustrerer noen av de særskilte utfordringene våre tillitsvalgte og medlemmer står overfor under dagens smittesituasjon, og illustrerer noe av den usikkerheten lærerne det siste året hyppig har rapportert om.

Tall fra SSB viser at undervisningspersonell i Oslo kommune er den yrkesgruppa i Norge som er mest utsatt for koronasmitte. Creo støtter FHI's nylige uttalelser om at lærere og pedagogisk personell ved stor smittespredning kan og bør prioriteres i vaksinekøen, og understreker at dette også må gjelde ansatte i kulturskolene, som også er å anse som pedagogisk personell. Vi anmoder også departementet om å vurdere og iverksette tiltak som bedre ivaretar undervisningspersonalets helse og sikkerhet i det viktige arbeidet med å ivareta elevenes undervisningstilbud, og til å særskilt vurdere tilpassede tiltak for å møte de estetiske fagenes særegne behov og utfordringer.

Med vennlig hilsen

Hans Ole Rian
Forbundsleder
Creo – forbundet for kunst og kultur